

MOGELIJK WIL AMGEN GENZYME OOK

Het Amerikaanse biotechbedrijf Genzyme probeert zich Sanofi-Aventis van het lijf te houden. Concurrent Amgen heeft genoeg financiële armslag om zich in de strijd te mengen.

TEKST: JACQUES POTUIJT (FINANCIËEL CONSULTANT)

Lang leek het erop dat Big Biotech – bedrijven zoals Amgen, Genentech, Biogen en Genzyme – zich kon onttrekken aan de problemen waar traditionele farmaceuten als Pfizer en Merck al jaren onder gebukt gaan. Hun productietechnologie was immers niet gebaseerd op traditionele en relatief makkelijk te kopiëren chemische processen, maar op recombinant DNA. De verwachting was dat deze aanmerkelijk gecompliceerde productietechniek een forse toetredingsdrempel voor generieke producenten zou opwerpen.

Na een reeks jaren van teleurstellende omzet- en resultaatontwikkeling is inmiddels wel duidelijk dat die inschatting te positief was. Ook de grote biotechnologiebedrijven van het eerste uur krijgen in toenemende mate te maken met concurrentie van producenten die met veel bescheidener R&D-budgetten de markt op komen met vergelijkbare producten, de zogenaamde 'biosimilars'. Het zijn geen identieke kopieën, omdat geen twee DNA-strengen identiek zijn, maar deze therapeutische eiwitten die langs dezelfde recombinanttechnieken tot stand komen en gekloond worden, komen heel dicht in de buurt van het origineel. Zo dicht dat toezichthouders als de FDA toestaan dat klinische tests voor biosimilars in versneld tempo worden afgelegd.

Dat brengt de producenten ervan groot voordeel, aangezien (nog meer dan in de traditionele farmacie) de kostprijs in de biotechnologie bepaald wordt door R&D en kostbare klinische tests. De producenten van biosimilars hebben daarnaast nog de

wind in de rug gekregen, doordat overheden en ziekteverzekeraars over de gehele wereld naarstig op zoek zijn naar goedkopere alternatieven voor gevestigde medicijnen.

Niet alleen nieuwe upstarts blijken een bedreiging, maar ook de traditionele farmaceutische bedrijven generen zich er niet voor om het voorbeeld van copycats uit India en Israël te volgen, soms in samenwerking met hen. Het Zwitserse Novartis heeft zich met succes gestort op de ontwikkeling van deze biosimilars. Zo ontwikkelde het bedrijf, in samenwerking met het kleine in Cambridge (Massachusetts) gevestigde Momenta, een biosimilar van Lovenox, een

bloedverdunner die een van de belangrijkste blockbusters van Sanofi-Aventis is.

Pikant is dat Novartis hierbij steunt op de research van Momenta, een biotechnologiebedrijf opgericht door twee Indiërs die hun Phd-opleiding ontvingen aan het MIT in Boston. Deze ontwikkeling brengt Sanofi-Aventis in grote verlegenheid en vormt ongetwijfeld een van de redenen achter de desnoods vijandig door te zetten overname van Genzyme. Genzyme beschikt immers over vele geavanceerde medicijnen, die zich in verschillende klinische testfasen bevinden. Het bedrijf heeft zijn heil gezocht in medicijnen voor zeldzaam voorkomende ziekten, zogenaamde 'orphan drugs', waarvoor vooralsnog geen alternatieven bestaan en die om die reden op langere bescherming van de toezichthouders mogen rekenen.

Maar Genzyme worstelt niet alleen met de nasleep van technische problemen, zoals de virusbesmetting in een van zijn drie productielocaties, maar ook met het feit dat het onderzoek de laatste jaren geen grote doorbraken heeft opgeleverd. Vaak levert een nieuw medicijn aan terminale patiënten niet meer dan een marginale verbetering van de levensverwachting. Dat roept vragen op naar de rechtvaardiging van medicijnen waarvan de kosten gedurende een enkele kuur kunnen oplopen tot 300.000 dollar, wat ziekteverzekeraars een argument geeft om minder toeschietelijk te zijn in hun vergoedingsbeleid.

De problemen van Amgen zijn van andere aard. De medicijnen die het ontwikkelt en fabriceert zijn bestemd voor ernstige maar veel vaker voorkomende ziekten, zoals kanker en nieraandoeningen. Het bedrijf, een van de oudste in de sector, teert op slechts

